

[Bjørn Westh]

ren selv foreslår det – uden forhandlinger med os andre – og det synes jeg er fornuftigt. Gad vide, om man stadig vil kalde det et bagholdsangreb i landboforeningernes medlemsblad!

Jeg skal slutte med at sige, at jeg føler ikke, at landbrugsministerens forslag peger fremad. Jeg føler mig meget usikker på, om det hjælper landbruget tilstrækkeligt i forhold til de penge, forslaget vil koste. Jeg mener, at socialdemokratiets forslag har perspektiv, og det er afgørende. Jeg mener, socialdemokratiets forslag kunne være et godt udgangspunkt for et samarbejde om løsning af landbrugets problemer.

Vi vil give regeringens forslag en omhyggelig udvalgsbehandling, men desværre må jeg sige til slut, at det politiske klima på Christiansborg, som regeringen har lagt op til ved ensidigt at vælge fremskridtspartiet som makker, ikke vil gøre arbejdet nemmere i folketinget, heller ikke i landbrugsudvalget. Tingene må ses i sammenhæng; det bør regeringen gøre sig klart.

Stavad (S):

Vi er i socialdemokratiet meget tilfredse med, at regeringens landbrugsforslag og socialdemokratiets forslag om refinansiering af den dyreste gæld og om en fremadrettet finansieringsreform behandles under ét. Vi håber, at det kan lægge linjen for, hvordan disse forslags videre skæbne skal blive, og at det kan tages som udtryk for, at flertallet her i tinget betragter disse forslag som ligeværdige.

Det, sagen drejer sig om, er at finde løsninger, som kan hjælpe et erhverv, der har haft og fortsat har store problemer. Opgaven er at hjælpe landmanden og derigennem styrke beskæftigelsen og samfundsøkonomien. Som hr. Bjørn Westh allerede har sagt, mener vi ikke, at regeringens forslag er en rimelig og fornuftig måde at løse landbrugets problemer på.

Vi har også hørt, at landbrugsministeren, for at sige det venligt, ikke virkede særlig begejstret for vores forslag. Derfor må opgaven fortsat være, at vi, som vi har opfordret til i det sidste halve år, forsøger at forhandle seriøst om de forslag, vi nu har på bordet, og at vi som udgangspunkt betragter forslagene som ligeværdige. Vores forslag bygger på

indekstanken. Det møder man ofte nogen modstand imod såvel hos politikere som hos praktiske landmænd. At mange landmænd har aversioner imod indeksslån, forstår jeg egentlig ganske udmærket. Landbruget kender nemlig indeksslåne i en form, som jeg godt forstår kan virke skræmmende.

Landbruget har i realiteten været finansieret med indeksslån i de sidste 10 år; det har man i form af de almindelige lån, som landbruget har optaget, og som overhovedet ikke har passeret til landbrugets særlige forhold med meget langsom omsætningshastighed. Derfor har mange landmænd været tvunget til årligt at låne den del af renten, som er afledt af inflationen. Det er en skadelig og meget dyr form for indeksslån, som jeg desværre forstår at landbrugsministeren fortsat går ind for.

Andre landmænd har optaget en anden form for indeksslån, nemlig finanslån i udlandet. Der kan man være så heldig at få et billigt lån, hvis man har fået den rigtige valuta, men mange har fået lov til at betale en meget høj pris for pengene. Derfor spørger vi i socialdemokratiet: er det ikke rimeligere, er det ikke tryggere for landmanden at få et lån, som reguleres i forhold til udviklingen inden for selve erhvervet, altså det, vi har kaldt et landbrugsspecifikt indeks? Det kan betyde en låneform, som har en afdragsprofil, der passer langt bedre til landbrugets særlige forhold. Sandheden er jo, at traditionelle lån afdrages på to måder, nemlig gennem de afdrag, som kan aflæses af kvitteringen, hver gang man betaler ydelse, men i langt højere grad igennem den inflation, som er en del af renten. Med en inflation på 6 pct. betaler man altså 60.000 kr. i afdrag om året på et lån på 1 mill. kr. alene igennem renten.

Der er også den fordel ved indeksslån, at de tilpasser sig skiftende forhold. De landmænd, som i dag hænger på lån med en rente på 20 pct., betaler i dag en realrente på 14 pct. Var det samme lån optaget som indeksslån, var lånets udvikling fulgt med den almindelige inflation. Landmanden var altså ikke blevet bondefanget i de kommende 30 år af den inflation, som tilfældigvis var på det tidspunkt, lånet blev optaget.

Endelig vil jeg sige, at det naturligvis må bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvor stor en del af gælden det kan være tilrådeligt at optage som indeksslån og